

Riksdagen
Uppteckningar
vid EU-nämndens sammanträden
2015/16:10

Fredagen den 16 oktober

§ 1 Jordbruk och fiske

Statsrådet Sven-Erik Bucht

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 7 september 2015

Återrapport från informellt ministermöte den 15 september 2015

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 22 oktober 2015

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Välkommen hit, landsbygdsministern med medarbetare!

Har vi någon muntlig återrapport utöver den skriftliga från mötena den 7 september och den 15 september?

Anf. 2 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Jag är beredd att svara på frågor om det eventuellt finns någonting utöver det som står i rapporten.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det inte finns några frågor.

Vi kan då gå rakt in på punkt 4, Förslag till rådets förordning om fastställande för 2016 av fiskemöjligheter för vissa fiskbestånd och grupper av fiskbestånd i Östersjön.

Anf. 4 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

När det gäller förslaget till förordning om fastställande av fiskemöjligheter i Östersjön för 2016 hade regeringen överläggningar med miljö- och jordbruksutskottet i går.

Regeringen har efter överläggningarna förtydligat regeringens förslag till svensk ståndpunkt genom att klargöra att regeringen anser att kommissionens förslag är en bra utgångspunkt men att regeringen anser att Sverige ska verka för ytterligare begränsningar av fiskemöjligheterna.

Utöver detta är det regeringens övergripande målsättning att förvaltningsåtgärder beslutas i linje med den reformerade fiskepolitikens mål och principer.

Jag vill liksom vid överläggningen trycka på behovet för att Sverige ska kunna delta fullt ut i förhandlingarna för att kunna hålla emot de medlemsstater som vill ha ett resultat långt ifrån kommissionens förslag.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:
Vi har också en utförlig skriftlig ståndpunkt.

Anf. 6 JOHAN HULTBERG (M):

Ordförande! Tack, ministern, för föredragningen! Vi hade, precis som ministern sa, en diskussion i går i miljö- och jordbruksutskottet – en bra sådan, tycker jag.

Jag välkomnar de förtydliganden som regeringen har gjort, för det är viktigt att ministern har ett öppet mandat inför förhandlingarna om vi ska nå konkreta resultat. Den ståndpunkt som presenterades i miljö- och jordbruksutskottet i går var helt vidöppen, men nu är den lite mer preciserad, och det tycker jag är bra.

Vi kommer naturligtvis från Alliansens sida att noggrant följa upp resultaten av förhandlingarna, för det är ju i någon mening ett ganska stort förtroende som nämnden här ger till ministern i form av det här väldigt öppna mandatet, just mot bakgrund av det ministern själv sa, nämligen att det är viktigt att kunna vara spelbar för att nå ett så gott resultat som möjligt i förhandlingarna.

Jag har en fråga: När bedömer ministern att de fleråriga planerna för bestånden i Östersjön av torsk, sill, skarpsill och lax kan antas? Målsättningen är så klart så snart som möjligt, men ungefär när tror ministern att de kan antas?

Anf. 7 ORDFÖRANDEN:

Innan vi går vidare har jag i min tankspriddhet glömt bort att vi ska ta beslut om att två extra personer är närvarande i rummet, Anna Bolmström och Margarita Linné från informationsenheten. Det är de som skriver pressmeddelanden inför våra EU-nämndsmöten.

Kan vi fatta beslut om att de får vara närvarande? Jag finner att så är fallet. Välkomna hit och tack för arbetet!

Anf. 8 JENS HOLM (V):

Vi från Vänsterpartiet tycker också att det är en bra justering som regeringen har gjort. Efter att ha följt förhandlingarna om fiskekvoter i ett antal år tycker jag i alla fall att det är glädjande att kommissionen numera lägger fram förslag som alltmer förlitar sig på vetenskapen. Vi ser att det finns några undantag från den principen i det här förslaget, och det är ju det som regeringen vill korrigera genom att ha lägre fiskekvoter till exempel för torsken.

Vi tycker att det är bra att Sverige driver på i de här frågorna. Vi måste ha ett hållbart fiske, annars har vi ingen fisk att fiska i framtiden.

Anf. 9 ORDFÖRANDEN:

Det är en sak man kan påminna andra länder om. Det finns ju länder som alltid tycker att man ska ha hundra procentiga bevis för att någonting är skadligt innan man förbjuder något farligt. Men de vill fiska upp fastän det finns hundra procentiga bevis för att man inte bör fiska upp så mycket som de vill.

Den paradoxen kanske man kan påminna om.

Anf. 10 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Jag vill bara ställa en fråga till ministern om hur regeringen kommer att se på frågan om de bottenlevande fiskarterna i den här diskussionen. Kommer man att ta upp en diskussion med EU om den saken också, eller kommer man inte att göra det?

Anf. 11 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Vilken art tänker Johnny Skalin på? Torsk är ju också en bottenlevande fisk.

Anf. 12 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag tänkte framför allt på rödspätta och sådana fiskarter som lever nära bottensedimentet, i huvudsak.

Anf. 13 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

När det gäller frågan som Johan Hultberg ställde kring flerårsplanerna ser det tyvärr lite struligt och inte så lovande ut. Jag tänkte att kanslirådet Marianne Goffeng Raakil kunde utveckla varför det ser ut så, för hon deltar ju i förhandlingarna. Hon kan också svara ytterligare på den fråga som ledamoten Skalin ställde.

Anf. 14 Kanslirådet MARIANNE GOFFENG RAAKIL:

Vad gäller fleråriga planer finns det, precis som påpekades, två förslag som ligger på bordet: ett förslag till förvaltningsplan för lax och ett förslag till förvaltningsplan för torsk, sill och skarpsill.

Laxförslaget är ett förslag som lades fram redan innan man enades om fiskeripolitiken och har tyvärr legat stilla i ganska många år nu. Just förhandlingarna om fiskeripolitiken är väl ett av skälen till att det har tagit lång tid.

Förslaget till flerårsplan i Östersjön är ett förslag som kom efter fiskeripolitiken, och där har det varit förhandlingar mellan rådet och parlamentet under hela våren. Båda institutionerna har fastställt sina positioner, men tyvärr har de ännu inte kommit överens. Samtal pågår, och man försöker lösa ut det. Alla är väldigt angelägna om att få en plan på plats.

De fleråriga planerna är inte för beslut vid det här ministerrådet, utan det pågår förhandlingar.

När det gäller frågan om bottenlevande arter, till exempel rödspätta, ska det nu fastställas en kvot för rödspätta. Utöver detta kommer det inte att ingå mer för bottenlevande arter just nu.

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i denna fråga.

Tankspriddhet nummer 2 från min sida i dag: Jag vill välkomna en ny ordinarie ledamot till EU-nämnden, Johan Büser från Socialdemokraterna. Välkommen hit!

Anf. 16 JOHAN BÜSER (S):

Tack!

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Vi går vidare till punkt 5, EU/Norge: årliga samråd för 2016.

Anf. 18 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Vad gäller de årliga förhandlingarna mellan EU och Norge inför 2016 års fiskekvoter hade regeringen en särskild överläggning med miljö- och jordbruksutskottet i går.

Regeringen har efter överläggningen förtydligt regeringens förslag till ståndpunkt genom att klargöra att regeringen anser att EU inte ska acceptera mer arktisk torsk än man kan kompensera för utan att det blir orimliga bördor för den som inte får del av den värdefulla torsken.

Utöver detta önskar jag informera nämnden om de två frågor som ska vägleda diskussionen på rådsmötet.

Den ena frågan rör hanteringen av de gemensamma förvaltade bestånden i Nordsjön och Skagerrak. Här anser jag att det är viktigt att kommissionen försöker uppnå målen i den reformerade fiskepolitiken om en beståndsstorlek över den nivå som kan ge maximalt hållbart uttag. För detta är långsiktiga förvaltningsplaner ett viktigt verktyg. Jag anser att det är prioriterat att se över de planer som inte fungerar och upprätta nya planer för arter som fortfarande saknar det.

Den andra frågan rör beståndet som kan användas för ömsesidigt kvotutbyte med Norge. Här anser jag, som jag har sagt, att EU inte ska acceptera så mycket arktisk torsk att det blir orimliga bördor för de medlemsländer som får betala men som inte får ta del av den värdefulla torsken.

Samarbetet mellan EU och Norge är viktigt för det traditionella svenska fisket, inte minst i Skagerrak där Norge är vårt närmaste grannland. Jag kommer därför att särskilt understryka vikten av att kommissionen i förhandlingarna ger tillräckligt utrymme för de frågor som är knutna till Skagerrakavtalet och är avgörande för det gränsöverskridande traditionella fisket i Skagerrak.

Anf. 19 JOHAN HULTBERG (M):

Ordförande! Tack, ministern, för föredragningen! Det är bra att det har skärpts enligt de önskemål vi hade i miljö- och jordbruksutskottet i går när det gäller utbytet av fiskemöjligheter.

Jag har en kontrollfråga när det gäller vad som är orimliga bördor. Ministern delar väl uppfattningen att det är en orimlig börda att svenska fiskare får betala i form av minskade fiskemöjligheter för att kollegor i andra EU-länder får ökade möjligheter att fiska i norska vatten?

Anf. 20 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag skulle bara vilja få ett klargörande och ett förtydligande av formuleringen ”över den nivå som kan ge maximalt hållbar avkastning”, som ministern nämnde tidigare. Vad innebär det rent specifikt?

Jag upplever det som en något vag formulering. Det är ingenting vi vänder oss emot i sak om det ligger på en rimlig nivå, men vad innebär över? Det skulle kunna vara ganska mycket eller ganska lite.

Jag känner att det är lite otydlighet i formuleringen och skulle gärna vilja få det klarlagt.

Anf. 21 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

När det gäller frågan som Johnny Skalin tar upp är det ju den text som är skriven enligt den grundförordning som finns och som Sverige också har skrivit på. Det är ingen förändring utan följer grundförordningen.

När det gäller Skagerrakavtalet är det ett viktigt fiske för Sverige, och det får inte bli ett område där det svenska fisket betalar för att man ökar kvoterna på fisket av torsk. Det blir orimligt.

Jag tror att kanslirådet Marianne Goffeng lite mer i detalj kan redovisa hur det kan slå.

Anf. 22 ORDFÖRANDEN:

Jag tror att jag uppfattade Johnny Skalins fråga så här: Menar man 10 procent, 50 procent, 200 procent, eller vad menar man med "över"?

Så uppfattade jag frågan. Jag såg att Johnny Skalin inte var riktigt nöjd med det första svaret, så det kanske också kan behandlas.

Anf. 23 Kanslirådet MARIANNE GOFFENG RAAKIL:

Ordförande! Vad gäller den så kallade bytesbalansen där man betalar med fisk för att få fiska söker man främst betalningsmedel i de avtal som EU har med till exempel Grönland, där man får fiskemöjligheter att fiska med Grönland som man sedan kan använda som betalningsmedel för till exempel den arktiska torsken eller blåvitling i Nordsjön. Det är det som är huvudsyftet.

Sedan är det även andra fiskarter, så det är därför man säger att vi inte ska ta emot mer torsk än det vi kan betala för främst genom fiskemöjligheter från andra avtal som EU har, även med Färöarna.

Vad gäller MSY är det, precis som ministern sa, den ordalydelse som finns i grundförordningen. "Över" syftar på själva biomassan, alltså mängden fisk, medan det vi ska fastställa nu är egentligen uttaget och fiskedödligheten. Över MSY är det långsiktiga målet för bestånden och egentligen inte det vi ska besluta om nu, för vi kan ju bara styra mänsklig påverkan. Det finns ju en naturlig dödlighet för fisk som vi inte styr över. "Över" hänvisar egentligen till det stora målet och inte det vi kan bestämma vid det här rådsmötet.

Anf. 24 ORDFÖRANDEN:

Man vill ha så pass mycket fisk på banken att ränteuttaget inte minskar kapitalmängden, om man ska förenkla det till finansiella termer. Då kanske alla förstår.

Då finner jag att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Jag har förstått det som att dagordningspunkt 6 är struken eftersom det redan finns en överenskommelse i rådet om att förhandlingar med parlamentet kommer att börja. Stämmer det?

Anf. 25 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Den är struken, ja.

Anf. 26 ORDFÖRANDEN:

Fint. Då kan vi gå vidare till dagordningspunkt 7, Mot ett klimatvänligt jordbruk.

Anf. 27 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Herr ordförande! Nästa dagordningspunkt är en diskussion om klimatsmart jordbruk.

Ordförandeskapet har skickat ut ett underlag som beskriver jordbrukets påverkan på klimatet. Underlaget går även igenom hur jordbruket kan bidra till minskade utsläpp av växthusgaser, både från själva jordbruksproduktionen och genom exempelvis produktion av bioenergi, vilket kan minska utsläppen i andra sektorer.

För att styra diskussionen har ordförandeskapet skickat ut ett par frågeställningar. Den ena frågan rör prioriterade åtgärder för att minska växthusgasutsläpp. Den andra frågan handlar om hur kopplingen mellan forskning och praktisk tillämpning kan stärkas för att möta utmaningar inom jordbruket.

Regeringen välkomnar att frågan om klimatsmart jordbruk ges utrymme i jordbruksrådet eftersom klimatfrågan är högt prioriterad av Sverige.

Det är generellt sett svårt att åstadkomma betydande utsläppsminskningar i jordbruket utan att det leder till minskad produktion. Därför behövs mer samarbete och kunskapsutbyte. Vi behöver även titta på om det finns sådana gemensamhetslagstiftningar som behöver ändras för att främja klimatsmart utveckling och på hur den gemensamma jordbrukspolitiken kan bidra på ett bättre sätt.

Anf. 28 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Då kommer vi till dagordningspunkt 8 a, b, c och d. Alla fyra är frågor som jag hade ansvar för i EU-parlamentet när jag satt där. Det är en massa ”bebisar” som nu dyker upp igen. Finns det någonting intressant att säga om detta?

Anf. 29 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Jag är beredd att svara på eventuella frågor.

Anf. 30 ORDFÖRANDEN:

Har vi några frågor på dessa fyra områden? Det handlar alltså om växtskydd, SärNär, GMO-fritt jordbruk och antibiotikaresistens. Jag finner inte att så är fallet.

Då tackar vi ministern för detta och önskar lycka till i förhandlingarna på rådsmötet.

Innehållsförteckning

2015/16:10

16 oktober

§ 1 Jordbruk och fiske	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 4 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	1
Anf. 5 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 6 JOHAN HULTBERG (M).....	2
Anf. 7 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 8 JENS HOLM (V).....	2
Anf. 9 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 10 JOHNNY SKALIN (SD).....	3
Anf. 11 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	3
Anf. 12 JOHNNY SKALIN (SD).....	3
Anf. 13 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	3
Anf. 14 Kanslirådet MARIANNE GOFFENG RAAKIL.....	3
Anf. 15 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 16 JOHAN BÜSER (S).....	3
Anf. 17 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 18 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	4
Anf. 19 JOHAN HULTBERG (M).....	4
Anf. 20 JOHNNY SKALIN (SD).....	4
Anf. 21 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	5
Anf. 22 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 23 Kanslirådet MARIANNE GOFFENG RAAKIL.....	5
Anf. 24 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 25 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	5
Anf. 26 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 27 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	6
Anf. 28 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 29 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	6
Anf. 30 ORDFÖRANDEN.....	6